

Национален тест-състезание по математика за VII клас
Областен кръг, 20 март 2011 г.
Ключ за отговори

1 задача	A	B	B	Г
2 задача	A	B	B	Г
3 задача	A	B	B	Г
4 задача	A	B	B	Г
5 задача	A	B	B	Г
6 задача	A	B	B	Г
7 задача	A	B	B	Г
8 задача	A	B	B	Г
9 задача	A	B	B	Г
10 задача	A	B	B	Г

Бр. верни отговори
 .....x **2** т.

11 задача	A	B	B	Г
12 задача	A	B	B	Г
13 задача	A	B	B	Г
14 задача	A	B	B	Г
15 задача	A	B	B	Г
16 задача	A	B	B	Г
17 задача	A	B	B	Г
18 задача	A	B	B	Г
19 задача	A	B	B	Г
20 задача	A	B	B	Г
21 задача	A	B	B	Г
22 задача	A	B	B	Г
23 задача	A	B	B	Г
24 задача	A	B	B	Г
25 задача	A	B	B	Г

Бр. верни отговори
 .....x **3** т.

Задачите 26, 27 и 28 са с кратък отговор. Максималният брой точки, които носи всяка вярно решена от тях задача е **5**.

Подусловията а) и б) са взаимозависими и разбиването на точките по тях е следното:

Задача 26 - При верен отговор на б) задачата се оценява с **5** т. При грешен отговор на б) се гледа отговора на а) и ако само той е верен, задачата се оценява с **2** т.

Задача 27 - При верен отговор на б) задачата се оценява с **5** т. При грешен отговор на б) се гледа отговора на а) и ако само той е верен, задачата се оценява с **3** т.

Задача 28 - При верен отговор на б) задачата се оценява с **5** т. При грешен отговор на б) се гледа отговора на а) и ако само той е верен, задачата се оценява с **2** т.

	ОТГОВОР	ТОЧКИ	
		по подусловия	по задачи
26 задача	а) 6	2	5
	б) 9		
27 задача	а) 4,5	3	5
	б) $x = y = \frac{1}{2}$ или $x = y = -\frac{1}{2}$		
28 задача	а) $1 + 2S$	2	5
	б) 10 303		
29 задача			10
30 задача			10
Общ брой точки			35

29. Решение:

Нека търсеното разстояние е $x \text{ km}$. (1 т.) Тъй като разстоянието $AC = 10 \text{ km}$ е изминато за $12 \text{ min} = \frac{1}{5} h$, то пътят от A до C е изминат със скорост 50 km/h . С тази скорост

търговецът би пристигнал в B за $\frac{x}{50} h$ (1 т.), но за да е навреме, е трябвало да се

придвижи за $\left(\frac{x}{50} - \frac{7}{60}\right) h$. (1 т.)

Увеличената с 20% скорост е равна на

$50 + 50 \cdot \frac{20}{100} = 60 \text{ km/h}$. (1 т.) Следователно останалото разстояние $CB = (x - 10) \text{ km}$

търговецът е изминал за $\frac{x - 10}{60} h$. (1 т.) От условието следва, че

$\frac{x}{50} - \frac{7}{60} = \frac{1}{5} + \frac{x - 10}{60} + \frac{1}{12}$ (3 т.), откъдето $x = 70$. (2 т.) Следователно търсеното разстояние AB е 70 km .

30. Решение: Ясно е, че $\angle ACB = 30^\circ$ и $\angle MBC = 70^\circ$. (1 т.)

Нека $AC \cap BM = O$ и ъглополовящата на $\angle AMB$ пресича

AO в точката L . (2 т.) Тъй като правата ML е симетралата

на отсечката AB , то $\triangle ABL$ е равнобедрен с ъгли

$\angle LAB = \angle LBA = 20^\circ$. (1 т.) От тук лесно намираме, че $\triangle BOL$

е равнобедрен (1 т.), защото $\angle OBL = 40^\circ$ и $\angle BOL = 100^\circ$.

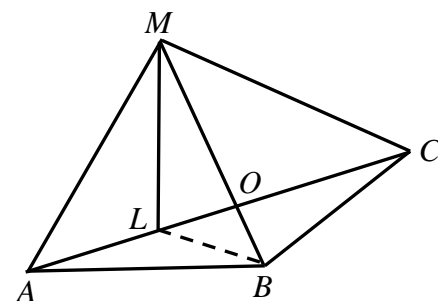
Следователно $OB = OL$ и тогава $\triangle BOC \cong \triangle LOM$ по втори

признак (2 т.). От тази еднаквост следва равенството

$OM = OC$ (1 т.) и понеже $\angle MOC = \angle BOL = 100^\circ$, то

$\angle BMC = 40^\circ$. (1 т.) Това означава, че ъглите на $\triangle BMC$ са $70^\circ, 40^\circ$ и 70° , т.е.

$BM = CM \Rightarrow CM = AB$. (1 т.)

Отговори и решения

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10					
Б	А	Г	А	В	Г	Г	Г	В	В					
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
А	Б	А	Г	В	А	Г	Б	Г	В	А	Г	Б	А	Б

8. Отг. Г). Ако е изпълнено Г), еднаквостта следва по първи признак. Останалите отговори не съответстват на признаци, защото поне една от страните е срещуположна на ъгъла.

9. Отг. В). $4\left(1 - \frac{1}{2}x\right) = -10 \Leftrightarrow 4 - 2x = -10 \Leftrightarrow -2x = -14 \Leftrightarrow x = 7$. Реципрочното на числото 7 е числото $\frac{1}{7}$.

10. Отг. В). $9x^2 - 12xy + 4y^2 = (3x - 2y)^2$.

11. Отг. А). Ако означим $a = 3^{100}$ и $b = 2^{100}$, даденият израз се записва във вида $\frac{a^3 - b^3}{a^2 + ab + b^2}$ и е равен на $a - b$.

12. Отг. Б). От условието следва, че $\gamma = 120^\circ$ и следователно пресечната точка на височините е извън триъгълника. Като използваме, че сборът от ъглите в един четириъгълник е равен на 360° , за търсения ъгъл намираме 60° .

13. Отг. А). Нека първоначално парцелът е с дължина a и широчина b . Новата широчина е $b - 0,2b = 0,8b$. Ако x е новата дължина, то от условието следва, че $x \cdot 0,8b = ab$, откъдето $x = \frac{a}{0,8} = \frac{5}{4}a$. Увеличението на дължината е с $\frac{5}{4}a - a = \frac{1}{4}a$, което

в проценти е $\frac{\frac{1}{4}a}{a} \cdot 100 = \frac{100}{4} = 25\%$.

14. Отг. Г). От условието следва, че $\triangle AMC$ е равнобедрен ($AC = MC$), тъй като ъглополовящата от върха C е и височина. Заклучаваме, че ъглополовящата е и медиана, а следователно правата CL минава през средата на отсечката AM . Понеже $CL \perp AM$ по условие, то правата CL е симетрала на отсечката AM . По този начин установяваме верността на **А)**. По-нататък следва, че $AL = ML$, откъдето $\triangle ALC \cong \triangle MLC$ по трети признак. Значи **Б)** също е вярно. Вярно е и **В)**, защото по условие M е средата на отсечката BC , откъдето $BC = 2CM = 2AC$. Равенството $LM = BM$ е невъзможно, защото в противен случай би следвало, че $AL = LM = MC = AC$, т.е. че четириъгълникът $ALMC$ е ромб и $AL \parallel CM$. Последното означава, че правите AB и BC не биха се пресичали в B .

15. Отг. В).

$$\frac{(3x - 2y)^2 + 3|x - 2| - 2|y|}{(y - x)(x + y)} = \frac{(3 \cdot 1 - 2 \cdot (-2))^2 + 3|1 - 2| - 2|-2|}{(-2 - 1)(1 - 2)} = \frac{49 + 3 - 4}{(-3)(-1)} = \frac{48}{3} = 16.$$

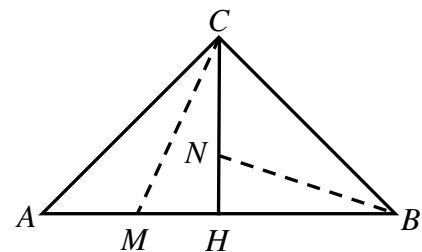
16. Отг. А). От успоредността $AB \parallel CD$ следва, че $\angle BAC = \angle ACD$. Тогава от теоремата за сбора на ъглите в един триъгълник, приложена за $\triangle ABD$, намираме:

$$\begin{aligned}\angle ADB &= 180^\circ - (\angle 38^\circ + \angle ABD + \angle BAC) = 180^\circ - (\angle 38^\circ + \angle ABD + \angle ACD) = \\ &= 180^\circ - (\angle 38^\circ + 73^\circ 45') = 180^\circ - 111^\circ 45' = 68^\circ 15'.\end{aligned}$$

17. Отг. Г). Първото уравнение има решение $x = 5a$, а решението на второто е $x = a + 3$. От условието $5a = a + 3$ намираме $a = \frac{3}{4}$.

18. Отг. Б). От условието следва, че $CP = AB = CA$, т.е. $\triangle APC$ е равнобедрен с ъгъл между бедрата $\angle ACP = \angle ACB + \angle BCP = 60^\circ + 10^\circ = 70^\circ$. Оттук намираме, че $\angle APC = \frac{1}{2}(180^\circ - 70^\circ) = 55^\circ$.

19. Отг. Г). Да означим ъглополовящата от върха C в триъгълника AHC с CM ($M \in AH$), а ъглополовящата от върха B в триъгълника BHC – съответно с BN ($N \in CH$). Тъй като $\angle ACH = 90^\circ - \angle BAC = \angle ABC$, то $\angle MCH = \angle NBH$ и следователно $\triangle MHC \cong \triangle NHB$ по II признак за еднаквост. Оттук заключаваме, че $CH = BH$ като съответни елементи в еднакви триъгълници. Тогава правоъгълният триъгълник HBC е равнобедрен. Получаваме, че $\angle HBC = 45^\circ$, а следователно и

$\angle HAC = \angle ACH = 45^\circ$. Тогава $AH = CH = BH$, т.е. $CH = \frac{1}{2}AB = 14$ см и

$$S_{ABC} = \frac{AB \cdot CH}{2} = \frac{28 \cdot 14}{2} = 196 \text{ кв. см.}$$

20. Отг. В). Уравнението е еквивалентно с $(2 - a)x = 6a$ и следователно има корен точно когато $a \neq 2$.

21. Отг. А). Понеже $(a + b)(a - b) = a^2 - b^2$, сборът на числата е $168 : 7 = 24$ и средното им аритметично е $24 : 2 = 12$ (за сведение, самите числа са 15,5 и 8,5).

22. Отг. Г). За НОК $(8; 12) = 24$ часа първата тръба може да напълни 3 такива басейна, втората – 2 басейна, а трите заедно биха напълнили $24 : (2 + 2) = 6$ такива басейна. Тъй като $6 - (3 + 2) = 1$, третата тръба би напълнила басейна сама за 24 часа. Следователно $h = 24$.

23. Отг. Б). Уравнението е еквивалентно на $4|5 + 2x| = 48$, т.е. на $|5 + 2x| = 12$, откъдето намираме корените му $x_1 = -8,5$ и $x_2 = 3,5$. Сумата на целите числа между двата корена е равна на $-8 - 7 - 6 - 5 - 4 - 3 - 2 - 1 + 0 + 1 + 2 + 3 = -30$.

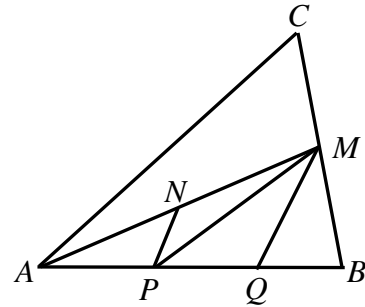
24. Отг. А). Ако момчетата са x , то момичетата са $104 - x$. От условието имаме, че $3x + 104 - x = 3(104 - x) + x - 48$, откъдето $x = 40$.

25. Отг. Б). От условието, че симетралата на AM пресича AB в средата ѝ, следва, че медианата от върха M в $\triangle ABM$ е равна на $\frac{1}{2}AB$, откъдето заключаваме, че $\triangle ABM$ е правоъгълен ($\angle AMB = 90^\circ$). Следователно $\angle ACB < \angle AMB = 90^\circ$, защото точката M е вътрешна. Тъй като страната AB е най-голямата, то триъгълникът е остроъгълен.

26. Отг. а) 6; б) 9. При верен отговор на б) задачата се оценява с **5 т.** При грешен отговор на б) се гледа а) и ако отговорът е верен, задачата се оценява с **2 т.**

Решение: Нека $S_{ABC} = S$.

а) Тъй като AM е медиана в $\triangle ABC$, то $S_{ABM} = \frac{S}{2}$. От друга страна триъгълниците APM и ABM имат една и съща височина от върха M , като основата AP в първия триъгълник е 3 пъти по-малка от основата AB във втория. Оттук заключаваме, че $S_{APM} = \frac{1}{3}S_{ABM} = \frac{1}{3} \cdot \frac{S}{2} = \frac{S}{6} = 6$.

б) Триъгълниците PBM и ABM имат една и съща височина от върха M , като основата PB в първия триъгълник е $\frac{2}{3}$ от основата AB във втория. Оттук заключаваме, че $S_{PBM} = \frac{2}{3}S_{ABM} = \frac{2}{3} \cdot \frac{S}{2} = \frac{S}{3}$. Освен това PN е медиана в $\triangle APM$, откъдето $S_{PMN} = \frac{1}{2}S_{APM} = \frac{1}{2} \cdot \frac{S}{6} = \frac{S}{12}$. Аналогично, MQ е медиана в $\triangle PBM$ и $S_{PQM} = \frac{1}{2}S_{PBM} = \frac{1}{2} \cdot \frac{S}{3} = \frac{S}{6}$. Тогава $S_{PQMN} = S_{PMN} + S_{PQM} = \frac{S}{12} + \frac{S}{6} = \frac{S}{4} = 9$.

27. Отг. а) 4,5; б) $x = y = \frac{1}{2}$ или $x = y = -\frac{1}{2}$. При верен отговор на б) задачата се оценява с **5 т.** При грешен отговор на б) се гледа а) и ако отговорът е верен, задачата се оценява с **3 т.**

Решение: а) $(x - y)^2 = x^2 + y^2 - 2xy = 8x^2y^2 - 2xy = 2xy(4xy - 1)$. Тъй като $(x - y)^2 \geq 0$ и $xy > 0$, заключаваме, че $4xy \geq 1$. Следователно $xy \geq \frac{1}{4}$ и $x^2y^2 \geq \frac{1}{16}$. Тогава

$$A = 9x^2 + 9y^2 = 9(x^2 + y^2) = 9 \cdot 8x^2y^2 \geq 9 \cdot 8 \cdot \frac{1}{16} = 4,5.$$

б) Равенството в $(x - y)^2 \geq 0$ се достига при $x = y$. Следователно $A = 4,5$ при $x = y = \pm \frac{1}{2}$.

28. Отг. а) $1 + 2S$; б) 10 303. При верен отговор на б) задачата се оценява с **5 т.** При грешен отговор на б) се гледа а) и ако отговорът е верен, задачата се оценява с **2 т.**

Решение: а) Нека $a = 101 \text{ см}$. Тогава сумата от лицата на първите два квадрата е равна на $a^2 + (a+1)^2 = (a - (a+1))^2 + 2a(a+1) = 1 + 2a(a+1) = 1 + 2S$.

б) Като използваме идеята от а), за лицето на четвъртия квадрат намираме:

$$101^2 + 102^2 + 10\,302^2 = 1 + 2 \cdot 101 \cdot 102 + (101 \cdot 102)^2 = (1 + 101 \cdot 102)^2 = 10\,303^2.$$

Следователно дължината на страната на четвъртия квадрат е $10\,303 \text{ см}$.

29. Решение: Нека търсеното разстояние е $x \text{ km}$. **(1 т.)** Тъй като разстоянието $AC = 10 \text{ km}$ е изминато за $12 \text{ min} = \frac{1}{5} \text{ h}$, то пътят от A до C е изминат със скорост

50 km/h . С тази скорост търговецът би пристигнал в B за $\frac{x}{50} \text{ h}$ **(1 т.)**, но за да е

навреме, е трябвало да се придвижи за $\left(\frac{x}{50} - \frac{7}{60}\right) \text{ h}$. **(1 т.)** Увеличената с 20%

скорост е равна на $50 + 50 \cdot \frac{20}{100} = 60 \text{ km/h}$. **(1 т.)** Следователно останалото разстояние

$CB = (x - 10) \text{ km}$ търговецът е изминал за $\frac{x-10}{60} \text{ h}$. **(1 т.)** От условието следва, че

$\frac{x}{50} - \frac{7}{60} = \frac{1}{5} + \frac{x-10}{60} + \frac{1}{12}$ **(3 т.)**, откъдето $x = 70$. **(2 т.)** Следователно търсеното разстояние AB е 70 km .

30. Решение: Ясно е, че $\angle ACB = 30^\circ$ и $\angle MBC = 70^\circ$. **(1 т.)** Нека $AC \cap BM = O$ и ъглополовящата на $\angle AMB$ пресича AO в точката L . **(2 т.)** Тъй като правата ML е симетралата на отсечката AB , то $\triangle ABL$ е равнобедрен с ъгли $\angle LAB = \angle LBA = 20^\circ$. **(1 т.)** Оттук лесно намираме, че $\triangle BOL$ е равнобедрен **(1 т.)**, защото $\angle OBL = 40^\circ$ и $\angle BOL = 100^\circ$. Следователно $OB = OL$ и тогава $\triangle BOC \cong \triangle LOM$ по втори признак **(2 т.)**. От тази еднаквост следва равенството $OM = OC$ **(1 т.)** и понеже $\angle MOC = \angle BOL = 100^\circ$, то $\angle BMC = 40^\circ$. **(1 т.)** Това означава, че ъглите на $\triangle BMC$ са 70° , 40° и 70° , т.е. $BM = CM \Rightarrow CM = AB$. **(1 т.)**

